

‘תורה בלי אמונת חכמים
היא כשעון בלי מחוגים,
שאין לו כל ערך, כך בלי
דברי חכמים והכוונתם’

נפש צדיק וזהם נקי

ארבעים וחמש שנה לפיגוע
הרצחני בו עלה בסערה
השמימה, הב' הקדוש יוסף
דוב וייסמן הי"ד, תלמיד ישיבת
חברון ומבחירי בני החבורות של
ארגון 'צעירי ויזניץ', חוזר סופר
'קשר איתן' אל האירוע הטראגי
וקורות חייו | על קידוש השם

שלמה בר"מ קליין

היה זה ביום ח' באדר א' תשל"ח, לפני 45 שנה, לבבות ישראל בכל תפוצות תבל נסערו עם הבשורה המחרידה, על פיצוץ מטען חבלה באוטובוס שנסע ברחוב צפניה שבשכונת גאולה בירושלים. רשע בן בליעל מבני ישמעאל פוצץ עצמו במטרה שפלה להשמיד ולהרוג, ובפיגוע נהרגו שניים מטובי בני היהדות הנאמנה, הב' יוסף דוב וייסמן והרה"ח ר' כתריאל בלומנפלד מיקירי חסידי בעלזא, ד' ינקום דמם.

בתוך האבל הכבד שהקיף את כל בני ישראל, עשו להם חסידי ויזניץ אבל יחיד, כי היה הב' יוסף דוב הי"ד מטובי בני החבורה של 'צעירי ויזניץ', הוא התאבק בעפר רגלי כ"ק רבינו זי"ע והיו

כ"ק רבינו זי"ע עם הרה"צ רבי נפתלי חיים אדלר זצ"ל ויבלחט"א מוך אדמו"ר שליט"א בהכנסת ספר תורה בירושלים בשנת תשל"ה, נראה הב' הק' יוסף דוב וייסמן הי"ד

עדיו לגדולות להיות על נמנה על לגיון של מלך בדרכי החסידות. מאז פטירתו ועד הלום יש מי שדואגים לשמו, לעילוי נשמתו ולהנצחת זכרו לעד, רבים כבר כתבו על אישיותו, על תורתו ומשנתו, על אצילות מידותיו, וגם רשימותיו כבר באו בדפוס בספר הזכרון עדות ליוסף שי"ל ברוב פאר והדר בשנת תשע"ט. במאמר שלפנינו נעשה מאמץ להתחקות אחר הקשר המיוחד שהיה לו עם חצר קדשנו, הדביקות באמונת צדיקים, ההסתופפות בצל הקודש והתקשרותו לאילנא דחיי רבינו הק' בעל ישועות משה זי"ע, ועל הפעילות המיוחדת לרכז את בני החבורה תחת דגל מחנה ויזניץ.

הקשר למרן הדמשק אליעזר זי"ע

הב' יוסף דוב הי"ד נולד ביום כ"א סיון תשי"ג בתל אביב, לאביו הר"ר חיים בן הר"ר דוב ז"ל, מיקירי העיר פיאטרא ניאמץ שברומניה. ר' חיים ויסמן היה מקושר לרבינו בעל 'דמשק אליעזר' זצ"ל, פעם הגיע הרבי הדמש"א אל ביתו בבוקרשט לפי בקשתו, כדי לברך את אשתו היולדת (לאחר לידת מרת רחל שטרן תחי' אחות הב' יוסף דוב הי"ד). היה זה בתקופת מלחמה"ע השניה בשנת תש"ד, ר' חיים דאג למנין, והיולדת דאגה לכיבוד לעריכת 'לחיים' – הכל במגבלות המלחמה. באותה עת שהה מרן ה'דמשק אליעזר' כפליט בבוקרשט, ושבועות לאחר מכן עלה לארץ.

כמובן שהקשר בין משפחת ויסמן לרבינו ה'דמשק אליעזר' נמשך גם בארה"ק. בספר 'בעל דמשק אליעזר' להרה"ח ר' נתן אלי' רוט ז"ל מובא מכתב שכתב רבינו ה'דמשק אליעזר' ביום כ"ד באלול תש"ד, להרב יצחק מאיר לוינ ז"ל, אודות ר' חיים ויסמן, ומציין עליו בהערכה: **ירבו כמותו בישראל, ירא שמים ובר דעת...** (ראה צילום).

נפש של מבקש

הב' יוסף דוב הי"ד גדל בצעירותו בתל אביב, והוריו הקנו לו חינוך יהודי שורשי. בן חמש היה כשאביו הביאו אל רבינו ה'אמרי חיים' זי"ע, ורבינו שאל את הילד בחביבות: 'האם תהא ילד טוב?' והילד השיב בענווה: 'אשתדל'. אהבה עזה אהב הילד יוסי הי"ד את רבינו ה'אמרי חיים', אחר ההסתלקות ביום ט' ניסן תשל"ב, היה נוסע **לעיתים מזומנות להשתטח על הציון הק' ולהתפלל להצלחתו**. בד בבד התקשר בקשר אמיץ אל רבינו הק' בעל ה'ישועות משה' זי"ע.

בשנת תשכ"ו נכנס יוסי הי"ד לעול המצוות, וכ"ק אדמו"ר מבוהוש זצ"ל שהיה אצלו סנדק, הניח לו את התפילין בתל אביב. ללימודים בחר לו יוסי הי"ד את הישיבה 'אור ישראל' בפתח תקוה, כשהוא שוקד על תלמודו בהתמדה רבה. פעם נשאל למה בחר ללמוד בישיבה ולא פנה לאפיקים אחרים, ענה יוסף דוב הי"ד נחרצות: 'בחנתי את כל הדרכים האפשריות, ונוכחתי לדעת שלימוד תורה היא דרך האמת. משפחתי – אבי ואחותי – הם עורכי דין, מבחינת האווירה בבית הייתי יכול בהחלט ללכת בדרכם, אך **החלטתי היה שונה, הואיל ובתורה כתוב שיש ללמוד תורה, ואצלי מה שכתוב בתורה הוא חוק בל יעבור!**'

לאחר שלוש שנים בפתח תקוה עבר ללמוד בישיבת חברון בירושלים, שם עסק בתורה שבע שנים, עד יומו האחרון.

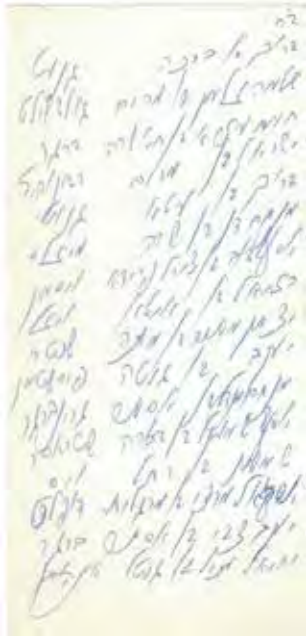
שואב חיות רוחנית

בד בבד עם ההשקעה בתורה, היה משכים לפתחי צדיקי הדור, ובמיוחד אל רבינו הק' זי"ע. לעיתים קרובות היה נוסע לשבתות להסתופף בצל הקודש, כשהוא אומר לחבריו בישיבה: **'תורה בלי אמונת חכמים היא כשעון בלי מחוגים, שאין לו כל ערך, כך בלי דברי חכמים והכוונתם, התורה והיהדות היא כספר החתום'**.

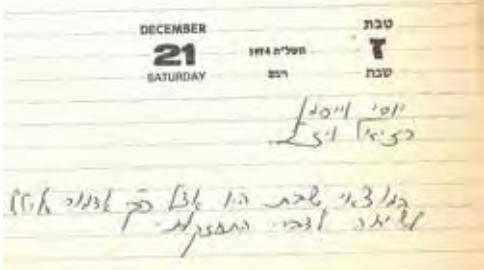
כאשר היה חוזר הביתה אחר שבת בצל הקודש, היה רווי חיות רוחנית. פעם אמר לאביו, כי הוא **אסיר-תודה לו על שהביאו בילדותו לויזניץ והכניס אותו למסגרת חצר הקודש**.

מספר שבועות לפני האסון הגיע ר' חיים ויסמן ז"ל עם בנו הב' יוסף הי"ד אל רבינו הק' זי"ע, לבקש עצה והדרכה בענין הנוגע ליוסף. ר' חיים

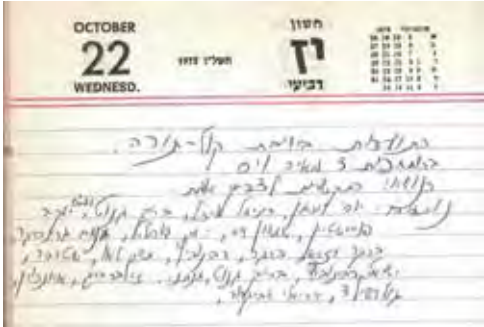
תקופת חייו
האחרונה
היתה תקופה
של פריחה
והתעלות
רוחנית יוצאת
מן הכלל,
האופקים
הרוחניים שלו
הלכו והתרחבו
מיום ליום,
הוא עסק
ביותר בלימוד
ספרי חסידות,
וכולם הרגישו
כיצד הוא
מוסיף קדושה
על קדושה,
חיזוק על
חיזוק

אגרת מן ה'דמשק אליעזר זי"ע אל הרה"ר ר' יצחק מאיר לזין צ"ל על מעלותיו של הר"ר חיים וייסמן ז"ל

יומן משנת תשל"ה על שיחת התחזקות של הב' יוסף דוב אצל רבינו זי"ע

יומן משנת תשל"ה על אסיפת מרעים של בני החבורה בישיבות 'קול תורה ו'חברון'

הארגון התקשתה לבצע את הריכוז ולהתגבר על המכשולים שנערמו בדרכם, היה זה הב' יוסף דוב הי"ד שהופיע ברוח כביהר והפיח רוח חיים, רוח של חיות תוססת. הוא האיר דרכיהם של המארגנים איך לפעול ומה לעשות, וכיצד לארגן כראוי את החבורות בין כותלי הישיבות השונות.

בשיחה עם ידיד נעוריו, חבר לספסל הלימודים בישיבת חברון, ובוגר ארגון 'צעירי ויזניץ' הרה"ח רזיאל ויזל שיחי', הוא מספר על הרצון העז שבער בלב ידידו להבחל"ח הב' יוסף דוב הי"ד להתוועד בליל שבת באסיפת מרעים, ונזכר איך הלכו פעם בליל שבת תחת גשם שוטף מהישיבה ברחוב גאולה עד לסנהדריה המורחבת כדי להשתתף ב'באטע' שערך הרה"צ רבי משה ארנסטר צ"ל בקרית מאור חיים, קור וחום לא מנעו בעדו, כדי להחזיק בהנהגות החסידים וביסודות שהנהיגו ברותינו הק'. מפעם לפעם היה מגיע אל הקו"פ, הגיש קוויטל, וביקש לשמוע דברי הדרכה וחזיון, כפי שנמצא רשום בפנקסי יומני

הרב יצחק נתן ב"ר שמואל זאב לוי ז"ל

זאב לוי אם יש לו אש [לצורך עישון, משמשי רבינו ה'אמרי חיים' ביקשו למנוע זאת מפני הוראות הרופאים], ר' שמואל זאב שלא עישן – אמר שאינו מעשן, אבל רבינו חזר על שאלתו אם יש להם אש, ויהי לפלא, כי ר' שמואל זאב בדק בחליפתו – חליפת השבת – וגילה כי בטעות הכניס קופסת גפרורים מההבדלה לכיס החליפה, וכמובן שמסר זאת לרבינו האמרי חיים (מפר' ר' דוד לוי, בני ברק).

גם ר' יצחק נתן ז"ל היה מסייע לארגון 'צעירי ויזניץ', וסייע בידי הרה"ח ר' ברוך ולצר ז"ל לאתר תלמידי ישיבות שאבותיהם נמנו על חסידי ויזניץ, כדי לקרם לאילנא דחיי. בהלוויית ר' יצחק נתן ז"ל ביום י"ז סיון תשע"ז, הספידו בין השאר הרה"ג ר' ברוך הכהן כץ שליט"א רב בית מדרשנו ברחוב רבי טרפון.

יהי זכרו ברוך.

תשו"ח למשפחת וייסמן, למשפחת לוי, ולהרה"ג ר' ברוך כץ שליט"א, על הסיוע בעריכת המאמר.

הציע את השאלה לפני רבינו זי"ע, ורבינו שאל: 'ומה אומר יוסף על הענין?' אבל הב' יוסף הי"ד שעמד באימה ופחד כחסיד ותיק, התקשה לענות מרוב התרגשות, כי הופתע שהשאלה הופנתה אליו. כיון שכך ענה אביו ר' חיים במקומו. כשרבינו הק' זי"ע שמע מפר' ר' חיים את דעת הבן, הסכים לדעתו והכריע לעשות כרצונו. היו בו ביוסף דוב הי"ד כל המעלות והמידות שמנו כחכמים, בן תורה ובן עליה, בעל מידות תרומיות, טוב עין ואהוב על הבריות, בעל חסד וצדקה, צנוע ומעלי, עניו וסבלן, מדקדק במצוות ובמילי דחסידותא, טבל בכל יום במקוה טהרה, ומעולם לא נגע בוקנו. שמר פיו ולשונו, ועשה ופעל לקרב לבבות ישראל לאבינו שבשמים. שמר עיניו בתכלית, וערך תפילות נלהבות בכוונה.

מעמודי התווך בחבורה

בין שלל מעלותיו – הוא היה ממרכיבי גרעין יסוד ארגון 'צעירי ויזניץ'. כאשר הארגון החל בפעולותיו בשנת תשל"ב, והנהלת

הב' יוסף דוב בהכנסת" בשת תשל"ה בירושלים, נראים כ"ק רבנו זי"ע, הרה"צ מוהרנ"ח אדלר, הרה"ק רבי מאיר מאמשינב וגאב"ד קטמון צ"ל, ויבלח"ט מן רבנו שליט"א

ארגון 'צעירי ויזניץ' (ראה צילום).

במעמד הכנסת ספר התורה בשכונת 'מאור חיים' בסנהדריה המורחבת, בשנת תשל"ה, נראה הב' יוסף דוב ניצב מאחורי כ"ק רבינו זי"ע (ראה תמונה).

ביומו האחרון, ז' אדר א' תשל"ח, כינס ואסף את בחורי 'צעירי ויזניץ' סניף חברון, לסכם אודות השתתפות כל החברים ב'שבת צעירי ויזניץ' שנערכה אז בקרית ויזניץ, בצל רבינו הק' זי"ע.

תחושה ברורה

תקופת חייו האחרונה היתה תקופה של פריחה והתעלות רוחנית יוצאת מן הכלל. האופקים הרוחניים שלו הלכו והתרחבו מיום ליום, הוא עסק ביותר בלימוד ספרי חסידות, וכולם הרגישו כיצד הוא מוסיף קדושה על קדושה, חיזוק על חיזוק.

השיא היה במוצ"ש פר' בא, חברו הבחין כי יוסף דוב צועד לחדרו ובידו ערימת ספרים. החבר דרש ממנו במפגיע לגלות לו את אופי התנהגותו בתקופה האחרונה, ואז גילה צפונות לבו ואמר: **’חש אני תחושה ברורה מעל כל ספק, כי עומד אני להסתלק מן העולם הזה בקרוב, והנני עסוק להתכונן. עתה הנני מתכונן לכתוב צוואה, לכן הבאתי את הספרים הללו אל החדר...'**

החבר ניסה לבטל דבריו, ולשכנע אותו כי אלו הם דמיונות, אבל יוסף דוב הי"ד עמד על שלו. ביומו האחרון נסע מהישיבה ללמוד עם חבר בביהמ"ד דחסידי סקווירא בשכונת גאולה, אחר קפץ לביקור קצר בשכונת סנהדריה – כדי לבקר חבר–לימודים מהעבר, וכדי לגמול עמו חסד, והתכונן לחזור אל הישיבה. בדרכו באוטובוס לישיבה אירע האסון הנורא...

טורף טורף יוסף...

שבת פר' תצוה תשל"ח – השבת אחר האסון – היתה כאמור שבת התכנסות 'צעירי ויזניץ'. הנהלת הארגון הנציחה את זכרו בגליון המיוחד שיצא לאור לכבוד שבת (ראה צילום), וכן העלו על נס את רוחו הטהורה והמורשת שהשאיר אחרי.

רבינו זי"ע הגיע

מכתב התנחומין המרגש של ארגון 'צעירי ויזניץ'

קבר הב' יוסף דוב ז"ל

לתל אביב לנחם את האב השכול ר' חיים ז"ל, ומספר לנו הרה"ח ר' מיכאל שרייבר הי"ו מראשי ארגון 'צעירי ויזניץ', שהיה נוכח במעמד: "כאשר רבינו הגיע אל הבית, נפל האבא ר' חיים לרגלי רבינו זי"ע ונשק את שולי הקפטן בתמימות, ובכה ואמר: 'טורף טורף יוסף ואני אנא אני בא...'"

רבינו ישב לעודד ולחזק, ובתוך הדברים אמר: "לפעמים בבוא אדם לנחם אבלים, אין לו כלל מה לומר דברי ניחום, לא שייך לנחם בדברים, על כן אומרים 'המקום' ינחם אתכם – כלומר רק הקב"ה בלבד הוא היכול לנחם בזמנים כאלו...

בצאת רבינו מן הבית אמר לי דברי הערכה על האב ר' חיים, והתבטא: "הוא אמנם מגיע מבוקרסט, אבל הוא הרבה יותר נעלה ומרוםם מבני העיר בוקרסט..."

הנהלת 'צעירי ויזניץ' שיגרה לר' חיים ז"ל מכתב תנחומין מרגש ביותר, בו צוינו מעלותיו של הב' יוסף דוב הי"ד וחלקו הגדול בפריחת ארגון 'צעירי ויזניץ' (ראה צילום).

מזליה חזי

מה מאד התפלאו כולם, כי נמצאה צוואה שכתב יוסי הי"ד שלושים יום קודם פטירתו, בבחינת מזליה חזי (שלוש חדשים לאחר האסון נמצאה הצוואה בכרית מיטתו – שני מעטפות עליהם כתב 'חדר'ג'). המעטפות נפתחו, ונמצא כתוב לאמר: "מאחר ואין אדם יודע יום מותו, ולפעמים מזכים אדם בהרגשה כאילו הולך למות, כדי שיעשה תשובה מיראה, אולי זיכני ד' קצת, והריני כותב בזאת רצוני... בידעי כי יתכן ובקרוב אהיה לפני בית דין של מעלה..."

"אל תצטערו הרבה אם יקחני ד' יתברך בגיל צעיר, עד עכשיו הייתי מתנה שניתנה לכך וכך שנים, ועכשיו פג תוקף ההלוואה – המתנה.

"כל מה שעושה הקב"ה מחושב בתכלית החשבון המדויק ביותר, דווקא בשעה קשה זו נבדק האדם אם אמונתו אכן אמונה תמימה היא. "בהמשך מבקש בצוואתו מחילה, ומוסר מודעה שמוחל לכל אחד, ומציע ללמוד בכל יום בספר שמירת הלשון.

גליון שהופיע לקראת שבת התאחדות בני החבורות - פר' תצוה תשל"ח

כאשר רבינו הגיע אל הבית, נפל האבא ר' חיים לרגלי רבינו זי"ע ונשק את שולי הקפטן בתמימות, ובכה ואמה: 'טורף טורף יוסף ואני אנא אני בא...'